

Фото Ольги Жмудовської

У Великій актовій залі Дипломатичної академії України ім. Геннадія Удовенка українські архівісти доповіли про знакову подію — включення до Міжнародного реєстру програми ЮНЕСКО "Пам'ять світу" документальної спадщини, комплексу архівних документів, пов'язаних з аварією на Чорнобильській АЕС 1986 року. (Матеріал читайте на стор. 4)

Степан ВОВКАНИЧ, д.е.н., професор, Інститут регіональних досліджень НАН України, м. Львів

Свідомому українцеві, який не байдужий до процесів державотворення, становлення нації, її безпеки, інтеграції в світове співтовариство та його колективних оборонних структур; критично читає і аналізує газети, уважно слухає радіо та селективно дивиться телебачення, дедалі виразніше бачиться передвиборний піарний тренд, який через різні політичні ток-шоу, проплачену соціологію невинно насувається. У нього двоєдина мета — скинути чинного Президента України як нібито Петра П'ятого, а замість нього посадити в найвище державне крісло свого щедрого патрона як загальнонаціонального "нашого Макрона". Макрона України, мабуть, не бачити, адже нам залучені технологи навіюють іншу модель: Порошенко—Тимошенко. А бабусі, як кажуть, даремна весільна сукня. Найбільшу соціальну оскому набила боротьба ще недавніх членів провладної більшості у ВР — тяжкохворих, а нині пухнастобілих псевдопатріотів, опозиціонерів — ситуаційно самопомічних і радикально дружніх. Вони з найнятими захисниками та мобілізованими епігонами — єдині глашатаї правди і глухі до традиційної мудрості: в транзитному суспільстві, яке ще і воює, якнайшвидше треба зупинити гонку особистих амбіцій, допомогти перемогти на війні загарбника, а не за будь-яку ціну опонента на виборах. Не мінйаймо, паче того, під себе — дизайн політичної системи, Конституцію країни, а караймо зрадників, корупціонерів.

З наближенням передвиборного періоду посилюється спекулятивний тиск на соціум депутатів "Опозиційного блоку". Вони стали явною п'ятою колоною, а за зухвалістю та цинізмом виступів перевершують російські ЗМІ. Доморошений негативізм, псевдонаукове критиканство та лукавство владного інтелектуального антиукраїнізму, бажання на ньому висунути чи прислужитися північному су-

Духовний обруч державотворення

сідові, дезінформувати власний народ, а відтак розколоти і поділити країну, — переповнюють інформаційний, нібито національний простір України.

Усе це призвело до завзято-затяжного загальнопарламентського клінчу, що виніс на маргінес, щобільше, посприяв цілковитому забуттю передвиборних обіцянок звільнити Україну від окупанта, досягнути миру, поліпшити законодавчу працю, підвищити рівень життя народу, допомогти вивести країну на шлях цивілізаційного розвитку, зберегти національну ідентичність, генофонд нації, доквілля, вітчизняну науку і освіту, врешті, розв'язати архіважливі безпекові (військові, енергетичні та інші) проблеми. Набридло перманентно-безкомпромисне протистояння не тільки поглиблює корозію депутатської пам'яті, ослаблює країну, а й спричинилося до того, що ні влада, ні криклива "апозіція" не мають стратегії перемоги, ідеологічного супроводу розбудови національної держави, консолідації та інтелектуалізації соціуму, підняття вітчизняної економіки, мінімізації занепаду соціальної інфраструктури, гуманітарної політики, ліквідації бідності тощо.

Ба більше, девальвовано позитивне історичне тлумачення української національної ідеї (УНІ), її використання як дорожньої карти розробки сучасної стратегії розвитку України, проведення наукових пошуків інформаційно-просторової, інноваційно-інвестиційної її моделі, реалізації євроінтеграційних намірів і здійснення перспектив прориву на простори цивілізованого світу. Забуто максимум: занепад націй не в транзиті життя, а в поділі люду, втраті загальнонаціональних духовно-культурних цінностей (Віктор Андрущенко. Українське життя в транзиті / "День", 2018, 4;11 травня). Шлях

від поділу до занепаду не оминати, не об'єднавшись. Нині фактично в Україні всі партії — лідероцентричні, жодної ідеологічно-загальнонаціональної, що бачила б себе в Україні, а не Україну для себе. Дарма, що вона частково окупована, регіонально поділена, денационалізована, дезорієнтована транзитом, турбулентною економікою і девіантною поведінкою псевдоеліт. Зате є вигідною для приватних інтересів олігархів і сімейних гешефтів. І вже мало хто думає про панукраїнські проекти, міжнародний імідж України, підтримку прийдешніх поколінь всередині країни, а в діаспорі — поготів, тобто про розвиток Всесвіту українства як вектора майбуття самодостатньої нації, її буття взагалі в світовому розмаїтті.

Це актуалізує нагальність опрацювання ідеологічних засад національного державотворення, які, законодавчо прийнявши у ВР, можна було б протиставити зловмисним спекуляціям українофобів щодо УНІ, ідеології плюралізму чи монізму, парламентсько-президентського чи президентсько-парламентського устрою, системи виборів, головних положень Конституції України, а відтак на основі аналізу їх впровадження — удосконалювати. Йдеться про Універсал національної згоди, Уряд національної єдності, всеукраїнський компроміс порятунку Незалежності держави, Ряду моральних авторитетів; про ефективну соціально-економічну, науково-технічну, освітньо-гуманітарну, інноваційно-інвестиційну, інтеграційно-безпекову та іншу політику квітального відродження ослабленої імперіями впродовж віків титульної нації — її питомої мови, культури, традицій, авторитетності Київської Церкви тощо.

Закінчення на стор. 4

Світлій пам'яті гранослова Петра Сороки

Червневий Петриківський ліс притих.
В німій журбі схилили крони листя.
Не йметься віри тій жорстокій вісті,
Що, як удар підступний, — просто в дих:

Пішов за обрій добрий Чоловік.
Усіх любив, життю співав осанну;
Поклав турботно, наче лік у рану,
У вічне Слово свій талант і вік.

Пройнятий болем рідної землі,
Він розумів стук посоха і жезла;
Вдихав життя в забуте, та не шезле, —
Являв зірниці, що були в імлі...

Добром хай світять в пам'яті родини
Труди високі славної Людини!

Василь САВЧУК,
м. Березани

Продовження теми читайте
на стор 8-9

НОТАТКИ ТЕЛЕГЛЯДАЧА

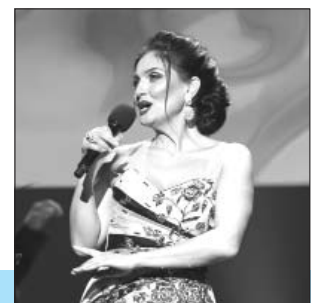
2

"ПРОСВІТА" СЬОГОДНІ

5-7

ОЛЬГА ЧУБАРЕВА — ГІСТЬ "СП"

15

(з демонстрацією мап, на яких намальовані вибухи), з якої зброї стріляли, яка кількість поранених і загиблих, проте не говорить ані слова про втрати ворога. Залишають слово речнику з Міністерства оборони, який усе це майже дослівно повторює, також не повідомляючи про наші дії у відповідь. Складається враження, що наші сидять у окопах і бліндажах, не висовуючи голів і не відстрілюючись — лише благають долю, щоб у них не влучило.

Не розумію, для чого ці повтори, можу лише поділитися своїми здогадами. Найперше, що спадає на думку, — ведуча хоче показати, яка вона розумна, знає про ситуацію на фронті не згірше від представника ЗСУ і хоче нас переконати, що не дурить телепубліку. Таке пояснення не дуже переконливе, тому треба шукати чогось іншого. Більш приземленим і вірогіднішим поясненням може бути просто нестача іншої інформації і ведучі роблять повтори, щоб “вбити” більше часу. Бо й справді, віддавати більшу частину часу, відведеного під новину, на рекламу чудо-ліків від усіх хвороб негарно та й навіть трохи неетично.

Так, про втрати треба говорити й сумувати за полеглими та травмованими, треба захоплюватися героїзмом захисників нашої Батьківщини. Це святий обов’язок і кожен українець віддає свою душу і серце нашим дорогим воїнам. Проте можна припустити, що ведучі спеціально мусують і повторюють новини з фронту, щоб нагнати на нас жаль, смуток, відчай, зневіру, які врешті-решт переходять у відчайдушне бажання завершити війну за будь-яку ціну. А таких “цін” лише дві: або перемоги московського окупанта військовим наступом, що вимагає колосальних жертв і сьогодні є нереально, або, як закликають недобиті регіонали з опоблоку, підписати з московським мерзотником мирний договір. Тобто, підписати договір про капітуляцію, в умовах якої ми прожили понад триста років, знавши й кривавих побоїщ, й кривавої неволі, й голодоморів, і гулагів, і сибірів, й мільйонів загиблих солдат-українців, що воювали за інтереси чужих держав, і знищення традицій, релігії, мови, культури. Хочемо повернення цього — тоді вперед, на коліна!

Ведучому з розумом, патріоту, державнику належало б після сказаного про наші втрати подавати також інформацію про втрати ворога, а ще пояснювати, що свободи й незалежності без крові і жертв не буває. Слід би нагадувати про народи, які ставали на збройний захист рідної держави, попри мілітарну потугу ворога.

Коли на Польшу напали могутня і жорстока нацистська Німеччина і не менш недолужна більшовицька Московія, всі поляки стали на захист рідного краю. Хоча у цій війні поляки поклали 66 300 осіб вбитими, але через кілька років відновили Незалежність і навіть захопили невеликі німецькі й українські території, якими володіють донині.

Справжніми героями поставили фіни, коли на них напала ненаситна комуно-більшовицька Московія. Бойові дії тривали 105 днів, за цей час фіни втратили загиблими 26 600 осіб, проте зберегли свою Незалежність. За оцінками західних істориків, кількість загиблих радянських військовослужбовців становить 150—200 тисяч, а ще сотні тисяч поранених і обморожених. За деякими дани-

ми поміж загиблих було до 40 тисяч українців. За що, за кого гинули наші хлопці? Хочемо ще? Тоді погоджуймося на капітуляцію.

Воювали й гинули тисячами наші діти також в Афганістані від 1979 до 1989 року. Московська агресія спричинила загибель до одного мільйона афганців. Загинув кожен десятий громадянин цієї героїчної нації, але афганці не дали себе підкорити. Варто нагадати глядачеві, що гріх за смерті цих людей лежить і на українцях, які змушені були з волі кремлівських марзматики воювати і вбивати, часто мирних беззбройних афганців. Хочемо ще? Тоді припиняймо оборонятися, пропонуємо кремлівському окупантові мирний договір-капітуляцію.

Навіть в’єтнамці — небагатий азійський народ — півтора десятка років воювали з американцями — найсильнішою армією у світі — і не дали себе завоювати, не здалися, не підписували договорів-капітуляцій. Нехай і втратили вони понад 200 тисяч вбитими, але зберегли Незалежність. Та й американці отримали від них своє — 58 286 загиблих військовослужбовців США.

Саме про такі героїчні нації і народи треба говорити, а не безперервно поливати сльозами екрани телевізорів над нашою гіркою долею. Такий, на жаль, світ — жорстокий і цинічний. Тому тільки сильний, сміливий і жертвний спроможний добитися гідної долі, й ми маємо залишатися такими завжди!

На завершення

Ще Закон УРСР “Про мови в Українській РСР”, який з певними змінами діє, мабуть, і донині, приписує відповідальність за використання мови до Кабінету Міністрів, якому підпорядковані і Міністерство культури, і Нацрада з питань телебачення і радіомовлення. Отож вони повинні створити окремий “мовно-етичний” відділ, який стежитиме за чистотою мови і щотижня надаватиме власникам каналів інформацію про помилки. Якщо канали не враховуватимуть зауважень і не виправлять помилок, мовно-етичний відділ повинен мати право штрафувати власників і забороняти таким нечистомовним ведучим виступати на радіо і телебаченні.

Відповідальний за виконання Закону про мову уряд повинен заборонити спотворювати українську мову смердючкाम, зеленкам, придуркуватим віталкам та їм подібним куплено-“заслуженим” й “народним” блязням кремлівського барлогу. Чомусь ніхто з них навіть не пробує спотворювати мову свого любимого русскоязычного хазяїна.

Уряду слід категорично заборонити штепсель-тарапуньківщину — коли в українськомовній передачі гість чи опитуваний на вулиці говорить російською мовою. Треба або запрошувати українськомовних співрозмовників, або перекладати сказане ними українською мовою — починаючи від вуличних “спікерів” аж до мовонемічних Авакова та Шевченка (Андрея). Заборонити штепсель-тарапуньківщину й в українському кіно.

Зобов’язати інформаційні канали спочатку надавати важливі внутрішні й міжнародні політичні новини, досягнення в економіці, культурі, науці, спорті, медицині та інших галузях, а потім уже хай женуть свою фармацевтичну рекламу та чорнуху.

Травень-червень 2018 р.

Народознавство з фальшивим післясмаком

Олесь ПОШИВАЙЛО,
керівник Відділення керамології Інституту народознавства НАН України, генеральний директор Національного музею-заповідника українського гончарства, голова правління ГО “Конгрес українських керамологів”, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України

Цілком ігноруючи відповідну постанову Кабінету Міністрів України, нормативні накази Міністерства освіти і науки України, нехтуючи законодавчими принципами академічної доброчесності, рада ухвалила рішення про присудження наукового ступеня доктора історичних наук зі спеціальності “етнологія” скандально відомій самозваній “експертці з етнології та етнографії”, докторанту й викладачу кафедри музеєзнавства та пам’ятокознавства Харківської державної академії культури О. В. Щербань за аматорську дисертацію “Еволюція традицій використання глиняного посуду в народній культурі харчування українців Наддніпрянщини дру-

гої половини XIX—початку XXI століття”. При цьому присутні члени ради були поінформовані, що дисертація містить академічний плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію; замість обов’язкових мінімальних 15 авторських аркушів основного тексту містить лише 11,97; з 20 мінімально необхідних публікацій у наукових фахових виданнях України та інших держав має лише 8, зокрема жодної з обов’язкових чотирьох — у наукових періодичних виданнях інших держав; частину статей фальсифікувала, а частина виявилися фейковими, тобто взагалі неіснуючими; упродовж 2012—2017 років зі своїми клонованими псевдонауковими статтями постійно фігурувала в номінації “Керамгандж” (публікації з нікчемними керамологічними сюжетами) щорічних Національних конкурсів публікацій на теми керамології, гончарства, кераміки в Україні.

Дисертантка особливо відома масованим поширенням в українських ЗМІ фальшивої інформації про свої наукові звершення: проголосила себе членом ученої ради академічної наукової установи, членом неіснуючої національної творчої спілки, головою неіснуючого осередку майстрів народної творчості, співавтором колективних монографій, автором наукових проектів та фальшивих польових експедицій, а ще — “науковцем-маркетологом”, “експерткою з етнографії та етнології”, “провідним популяризатором традиційної культури Полтавщини та Слобожанщини”, “провідним популя-

Останніми роками в Україні прокотилася хвиля дисергейтів, пов’язаних зі скандальними захистами дисертацій. Проте резонансні публікації в ЗМІ щодо наукових праць відомих персон виявилися “невинними непорозуміннями” порівняно з псевдонауковим шабашем, ганебно-комедійно розіграним 5 червня у Львові. Там Спеціалізована вчена рада двох академічних наукових установ — Інституту українознавства ім. Івана Крип’якевича НАН України та Інституту народознавства НАН України — завзято гвалтувала нормативно-правові документи, що визначають обов’язкові в країні вимоги до атестації наукових кадрів, а заодно й українську академічну керамологію.

ризатором українських традицій Полтавщини, Харківщини та Сумщини”, “провідним популяризатором-експертом традиційної культури Полтавщини, Харківщини та Сумщини, творів українського традиційного мистецтва та народного побуту”, “експертом із народної обрядової, гончарської та гастрономічної культури українців”, а також — “експертом-консультантом у сфері розвитку сільського зеленого туризму в Україні”, “популяризатором гастрономічної культури всієї Лівобережної України”. Нарешті, 25 травня 2016 року оголосила себе єдиним експертом

ту...; всі, хто брав творчу участь у роботі, мають бути зазначеними як автори; учений не повинен повторювати свої наукові публікації з метою збільшення їх кількості...; учений повинен бути максимально об’єктивним в оцінці власних досягнень. Преса, радіо та телебачення можуть бути використані для пропаганди наукових досягнень, але не власної особи...; учений несе персональну відповідальність за чесну й об’єктивну оцінку кандидатських та докторських дисертацій. Виступаючи в ролі опонента при захисті дисертаційних робіт, вчений має бути неупередженим...; учений, який порушує Етичний кодекс, несе моральну відповідальність перед науковим співтовариством та суспільством” (див.: <https://www.znu.edu.ua/etchnyj-kodex-uchenogo-Ukrainy.pdf>). Як впливає з цього переліку, О. В. Щербань разом з ученими, причетними до її захисту, своєю псевдонауковою діяльністю порушили всі ці основоположні принципи “Етичного кодексу вченого України”.

Фактично дисертація й опублікована на її основі монографія О. В. Щербань дискредитують сучасну українську академічну етнологію, і насамперед керамологію. Вони постали своєрідними підручниками з керамганджу й псевдонаукової творчості, не тільки спробую антинаукової прокації, а й виявом наукової корупції, коли вчені з ім’ям закривають очі на нікчемність начебто наукової праці. Водночас це й певне випробування сучасних учених на спроможність відстоювати наукові ідеали й принципи.

Отже, у пріснопам’ятного львівського “доктора Пі” з’явилася достойна послідовниця — заохочена у тому ж таки Львові “доктор Екс (перт)”.

Здається, маски знято: відомі імена тих “нових” учених, які активно долучилися до лобювання й поширення псевдонауки в Україні. Невідомо тільки, як реагуватиме Міністерство освіти і науки України й особисто міністр Лілія Гриневич на успішно апробовану у Львові цинічну маніпуляційну технологію клонування псевдодокторів-етнологів та відвертого ігнорування чинного законодавства. Але про це дізнаємося вже невдовзі, коли з’явиться атестаційний вердикт цього центрального державного органу в справі атестації наукових кадрів. А поки що гнітюче відео й вражаючі документи про практичний досвід застосування науки фальшування дивіться ТУТ: <http://ceramological-defect.com.ua/archives/388>; <https://www.facebook.com/ceramological.defect>; <https://www.youtube.com/watch?v=Xb64MZUykPM>

Дбати про молодих

Віктор МИТЮК,

голова Ружинського селищного осередку “Просвіти”, Житомирщина

До проведення такого заходу наштовхнула думка однієї вчительки, оприлюднена у тижневику “Слово Просвіти” кілька років тому: **“Освіта дає знання, а “Просвіта” — переконання”**.

Стисла, влучна фраза красномовно свідчить про роль найстарішої громадської організації в нашій країні, де 150 років триває важка боротьба свідомої частини насе-

живе “совок”, що заважає сприймати суспільні зміни; зрозуміло, жодних гасел кийських Майданів, Революції гідності такі люди не сприймають...

Торік восени селищний осередок “Просвіти” почав готувати проект, в якому обгрунтовано потребу просвітлення свідомості освітян району, спонукання їх до самоосвіти задля формування у кожного вчителя переконання переходу на україноцентричні підвалини свідомості.

У березні цього року ми видали інформаційний бюлетень осе-

кабінетом відділу освіти Ружинської РДА про проведення круглого столу “Просвіти” з Освітою на тему “100 років Українській революції”.

В актовій залі Ружинської гімназії зібралися члени селищного осередку “Просвіти”, вчителі історії навчальних закладів району, шкільні бібліотекарі, працівники відділу освіти, старшокласники Ружинської гімназії, Ягнятинської ЗОШ І—ІІІ ст., краєзнавці, очільники району.

Співголови круглого столу О. Б. Коляновський, завідувач РМК відділу освіти, і В. О. Митюк, голова селищного осередку “Просвіти”, запропонували обрати почесним головою круглого столу Л. П. Мужука, оскільки в його особі всі побачили і “Просвіту” (він є членом Головної ради ВУТ “Просвіта”) та Освіту (він — професор Київського національного університету ім. Т. Шевченка).

Гарним подарунком для учасників круглого столу стало чудове виконання пісні “Рідна мова” вокалістами ансамблю “Шербів” районного будинку культури (Л. Хитра і Г. Мартинюк).

Потім В. О. Митюк прочитав вірш “Народ” (автор Олесь Лупій, 2013). З піднесеним настроєм присутні вислухали вітальне слово Л. О. Біляк, голови Ружинської РДА, та М. М. Марушака, голови Ружинської районної ради.

О. Б. Коляновський розповів учасникам зібрання “Про відзначення 100-річчя Української революції 1917—1921 рр. та вшанування пам’яті її учасників”. Щороку в навчальних закладах району відбуватимуться інформаційні й навчально-виховні заходи, книжкові виставки, читачькі конференції. Доповідач подякував місцевому осередку “Просвіти” за випуск збірника “Промінь Просвіти”-2, в якому є серія матеріалів про бій під Крутами та цікаві дані про героя Крут Павла Кольченка, нашого земляка.

Центральною і найвагомішою подією круглого столу стала зустріч із нашими земляками, лауреатами премії ім. Івана Огієнка. Геннадій Леонідович Махорін,

Круглий стіл у Ружинській гімназії

кандидат історичних наук, викладач Житомирського національного агроєкологічного університету ознайомив присутніх із монографією “Українська національна революція 1917—1922 рр. та її перебіг на Житомирщині”. Центральна Рада певний час перебувала на Житомирщині, саме тоді почали виготовляти гривні, було затверджено герб у вигляді тризуба, ухвалено законодавчі акти, що стосуються громадянства України. Автор обгрунтував, що хронологічні рамки Української революції необхідно продовжити до 1922 року. Г. Махорін подарував свої дослідження і монографію шкільним бібліотекам.

Леонід Петрович Мужук, український організатор кіновиробництва, сценарист, лауреат Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка, заслужений діяч мистецтв України, народний артист України, член Національної спілки кінематографістів України і Національної спілки журналістів, викладач, професор Київського національного університету імені Т. Шевченка, подякував організаторам круглого столу за запрошення, коротко розповів про свої здобутки на ниві кіновиробництва. Його документальні фільми “Чорнобиль: два кольори часу”, дилогія “33-й” (“Материнський спогад”, “Материнський заповіт”), “Дніпровська балада” мешканці Ружина переглянули ще п’ять років тому. Землякам дуже приємно, що цього року творчість Л. П. Мужука заслужено відзначили премією ім. І. Огієнка.

Л. П. Мужук, Г. Л. Махорін і Л. О. Біляк, голова Ружинської РДА слухають пісню

лення за утвердження української мови, правдивої історії народу, його боротьбу за свою Свободу, Незалежність, Самостійність, Соборність України.

Нині тільки сліпий не може побачити, що з’явилося багато українських патріотів, які своєю свідомістю, активністю значно переважають нашу владу, обігнали її в баченні орієнтирів розвитку сучасної держави, пропонують так формувати свідомість громадян, щоб наріжним каменем свідомості кожного патріота була україноцентричність.

На жаль, навіть високого рангу посадовці не встигають (чи не хочуть) відбирати, акумулювати слушні думки, ідеї, висловлені “пересічними патріотами”, щоб правильно скоригувати курс розвитку сучасної України. Основною причиною цього є брак розуміння у тих посадовців як історії розвитку української нації, культури нашого народу, і невміння самоудосконалюватись, через самоосвіту здобувати такі знання, що переплавлювались би у переконання стати україноцентричною особистістю.

Просвітяни нашого осередку з тривогою спостерігали, як у середовищі навіть освічених людей, зокрема у школах району активізувалися ті, хто повірив у словоблуддя ідеологів “руського міра” і стали відкрито агітувати кілька років тому за свого “кумира” В. Януковича. Навіть тепер вони не відчують провини, що своїми діями сприяли зміцненню п’ятої колони в нашій державі, розпалюванні війни на сході України. Або такий приклад: коли у селищі відзначали 100-річчя Української революції, то запрошена особа, причетна до формування громадської думки, різко заявила: “Що це за Українська революція? Я знаю лише одну революцію — 1917 року, Жовтневу”. До речі, ця особа має вищу освіту, ще доволі молода, але в її мізках міцно

редку під назвою “Промінь Просвіти”-2, присвячений гідному відзначенню 150-річчя ВУТ “Просвіта” імені Тараса Шевченка. Цей збірник містить яскраві й глибокі матеріали, видрукувані у тижневику “СП”, дослідження істориків В. І. Сергійчука, Л. Д. Федорової, Г. Л. Махоріна, краєзнавців району, листи наших земляків про минуле і сьогодення нашої держави, про українську мову, культуру, історію народу. Деякі матеріали вперше надруковані, що значно посилює важливість такого видання.

Після оприлюднення списків лауреатів премії ім. Івана Огієнка в тижневику “СП” ми почали готувати зустріч із нашими земляками Г. Л. Махоріном та Л. П. Мужуком, лауреатами цієї почесної премії. Домовились із райметод-

Перший ряд: Л. Мужук, В. Митюк, Г. Махорін, С. Васильчук

Доповнив зустріч Святослав Карпович Васильчук, голова Житомирської обласної організації “Просвіти”, лауреат Огієнківської премії, якою відзначений кілька років тому. Він наголосив, що просвітяни області наполегливо докладають свої сили до розбудови української Держави, за приклад беруть діяльність Ружинського осередку, двох просвітян якого за останні півроку відзначено медаллю “Будівничий України” — найвищою відзнакою ВУТ “Просвіта”.

Учитель історії Роставицької ЗОШ І—ІІІ ст. М. О. Гергарда розповів про життя і творчість Івана Огієнка, видатного будівничого Української держави.

В. О. Митюк презентував випущений селищним осередком бюлетень “Промінь Просвіти”, нагадав присутнім про видавничий напрям діяльності осередку, що зумів за останні чотири роки видати книжки “Людмила Фоя. Оповідання”, “Герої Ружинщини 2014. Вони життя поклали у війні за Україну”, “Ожити через сто літ”, “Рід Щербаківських — звитязці української культури”, два інформаційних бюлетеня “Промінь Просвіти” (все це загальним накладом понад півтори тисячі примірників, які були подаровані шкільним і сільським бібліотекам, учасникам науково-практичних конференцій, краєзнавцям, мешканцям селища). Це гарний підсумок роботи осередку, який у травні відзначив 5 років своєї діяльності. Було названо благодійників, висловлено їм подяку за сприяння у виданні згаданих книг.

В обговоренні питань круглого столу взяли участь В. Ф. Березівський, заслужений майстер народної творчості України, В. Ц. Саківський, депутат Житомирської обласної ради, В. В. Гаврилюк, директор Верхівнянської ЗОШ І—ІІІ ст., О. В. Заморський, пенсіонер.

Один із учасників зібрання відзначив, що “такого важливого і цікавого заходу у нашому райцентрі ще не було. І це вперше “Просвіта” прийшла в Освіту, щоб її українізувати, зробити освіту справді українською. Добре було б, коли б на Всеукраїнському рівні подбали про створення “Молодої Просвіти”, в яку могли б вступати юні громадяни з 14 до 30 років, щоб вони підняли прапори “Просвіти”. Адже середній вік просвітян у селищному осередку — 68 років. Треба дбати про молодих українців!”

Роботу круглого столу зафіксували краєзнавець А. Богуш та його дружина О. Богуш.

Просвітяни біля пам'ятника Т. Шевченку в день перепоховання

Відновлення осередків — об'єднання зусиль

Триває просвітянсько-місцеве турне Прикарпаттям, присвячене ювілею «Просвіти». Цього разу просвітянський творчий колектив відвідав села Витвицької ОТГ Долинського району. Нещодавно там, зокрема у с. Витвиця, було відновлено повноцінну діяльність осередку «Просвіти».

Десятки років історія села Витвиця і місцевого осередку «Просвіти» замотувалася у тугий вузол через відсутність відомостей та свідчень, через страх перед правдою і брак правди. Виростало покоління, яке повинно було безперервно проживати перипетії історії свого часу і при тому з-поміж накопиченого збіжжя відбирати добірну, підтверджену батьками-дідами залякану правду.

Цьогоріч сільська «Просвіта» повернула свій статус громадсько-культурного центру життя тепер уже Витвицької ОТГ. Священик, влада, вчителі, молодь, активна громада об'єднали зусилля у спільних прагненнях та цілях. Торік у листопаді делегація просвітян на чолі з парохом церкви о. Петром вирушила до Чорткова, де відбулося перепоховання останків о. Павла Витвицького на чортківському цвинтарі. 15 лютого 2018 року голова Долинської районної «Просвіти» Катерина Тусик та голова витвицького просвітянського осередку Степан Штурмак організували вечір-спомин славному земляку та всій шанованій великій родині Витвицьких.

Витвиця — одне з небагатьох місць, здатних породити духовно багатих і сильних людей. Місце, де назавжди вкорінюється пам'ять поколінь, передаються з роду в рід духовні й моральні цінності. А роди ці розгалужені, розкинені паростками і знову вкорінені. Бо Витвиця — то вербна галузка, гілка освяченого родинного дерева. Це одне з сіл, яке не занепадає і не вироджується. Сюди повертаються, залишаються і продовжують справи своїх батьків. Як це робить рід Янишівських та очільники обласної «Просвіти» Степан Волковецький та Михайло Січка.

«Якщо ми і загинемо, наші імена будуть вписані в історію України...»

20 травня в урочищі Береги с. Витвиці відбулося відкриття пам'ятного знака землякам, пов-

станцям-воjakам УПА. До проведення заходу долучилася делегація просвітян з Івано-Франківська на чолі з головою обласного об'єднання Степаном Волковецьким.

Захід відкрив голова місцевого просвітянського осередку Степан Штурмак. До підніжжя лягають квіти від Витвицької ОТГ, обласної «Просвіти», громадськості. У хвилину мовчання небо заплакало тихим дощем. Молитву за полеглими піднесли отці Петро і Микола. На таблицях монумента, що віддзеркалюють опечалене небо, написи:

«Слава Україні!»

Світлій пам'яті воjakів Української Повстанської Армії Миколи Кравця та Дмитра Штурмака.

Восени 1946 р. тут, на берегах Лужанки, вони прийняли останній бій із московськими окупантами. На цьому місці пораненого Миколу Кравця (псевдо — Смерека) нелюди облили бензином і живцем спалили. Микола Кравець, 1925 р. н., уродженець с. Станківці. Дмитро Штурмак, 1926 р. н., уродженець с. Церківна».

«Перехожий, зупинися! Вклонися та віддай шану. Слава Героям!»

Слава Україні! Світлій пам'яті витвичан, жителів та уродженців Малиновища та Берегів, які впродовж двадцятого століття боролись із польськими, німецькими та московськими окупантами України.

Честь і шана — батькам, дідам і прадідам, родичам, сусідам, що воювали на австрійській та німецькій війнах, захищали Західноукраїнську Народну Республіку, боролися у лавах Української Пов-

Голова «Просвіти» Прикарпаття Степан Волковецький та голова Витвицької ОТГ Микола Шикор

Завітайте в Прикарпаття!

150-річчя «Просвіти» на Прикарпатті відзначають активно та успішно. Культурологічні поїздки Прикарпаттям, вшанування Кобзаря та відзначення найкращих просвітян — цим і не тільки цим завеснувала обласна «Просвіта», не зупинючись у своїй щоденній громадській діяльності.

станської Армії, були ув'язнені в тюрмах та концтаборах, вивезені на Сибір, допомагали повстанцям. Слава Героям!»

Голова Витвицької ОТГ Микола Шикор наголосив, що цей пам'ятний знак відкриваємо у День Героїв. Саме ними були наші земляки-повстанці. Він подякував усім причетним до повернення із забуття імен борців за Україну. Цю святу справу ми продовжимо. «І в кожному з наших сіл зведемо знаки пам'яті про наших героїчних попередників», — запевнив він.

— Ми вшановуємо героїв, які віддали свої життя за вільну Україну, за волю свого народу, — сказав на вічі голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, витвичанин Степан Волковецький. — Хтось може дорікнути, що вони її тоді не виборили... Так, але їхня ідея, їхній подвиг та енергія живили й підняли на боротьбу нові покоління, які й проголосили Незалежність у серпні 1991-го. Саме завдяки їм Україна, попри всі труднощі, йде нині шляхом

досив на важливості події: «Триває збройна війна у східних областях України. Однак ми повинні розуміти, що ворог воює не тільки танками і гарматами. Війна точиться на багатьох полях: економічному, інформаційному, мовному, духовному, культурному, історичному... Цим ушануванням ми відновлюємо історичну справедливість, ми відновлюємо із забуття Героїв України, які у дуже важкі часи не здалися, а присвятили своє життя кращому майбутньому українців. Завданням сучасників є підняти з небуття славні імена наших Героїв, щоб усі знали, що подвиги во ім'я України ніколи не будуть забуті! І тоді на цих іменах виросте те покоління українців-патріотів, яке

Заступник голови обласної «Просвіти» Михайло Січка та заступник мера міста Олександр Левицький. Відзначення перепоховання Т. Шевченка

делегатія «Просвіти» вирушила до сусіднього села Церківна, де гостей зустрічав переповнений зал будинку культури. Церківнянці тепло вітали артистів, разом згадували славні сторінки історії місцевого осередку «Просвіти», видрукувані на сторінках газети «Галицька Просвіта», що її роздавали одразу в залі всім охочим.

Традиції, що об'єднують. Люди, що спонукають

«Перепоховання останків Кобзаря — показовий момент в історії становлення України, адже ми маємо «гарних» сусідів, які взяли за звичку привласнювати матеріальні та духовні надбання українців. Наша міць гартується у боротьбі, а наша духовна міць тримається на святинях — на визначальних для релігії та культури пам'ятках, на великих українцях, що змінили світ і стали знаковими постатями в історії світу. У нас попереду надзавдання — повернути святині і зберегти пам'ять про Великих так, як ми робимо із Т. Шевченком. Такі події треба відзначати на офіційному рівні для широкої громадськості, щоб це стало доброю звичкою — повертати і цінувати своє, щоб пам'ятати і берегти найдорожче», — сказав заступник голови обласного об'єднання «Просвіти» Михайло Січка.

Організовує вшанування Кобзаря у день річниці його перепоховання уже традиційно обласна

Просвітяни біля Народного дому «Просвіта»

свободи у своє майбуття. На подвигу попередників маємо виховувати нові покоління патріотів. І тоді буде так, як хоче український народ.

Він подякував усім причетним до урочистості за праведний труд в ім'я України.

Заступник голови обласної «Просвіти» Михайло Січка наго-

приведе країну до розквіту!»

...Між промовами звучали українські патріотичні, повстанські та народні пісні, вірші. А насамкінець усі гуртом заспівали «Зродились ми великої години»... А за тим у залі Народного дому Витвиці селян звеселяла творча група обласної «Просвіти».

Після концертної програми

На відкритті пам'ятних дощок у с. Витвиця

“Просвіта” Прикарпаття. І цього горіч громадськість збиралася біля пам’ятника Кобзареві в Івано-Франківську 22 травня, аби згадати, що саме цього дня 157 років тому Тарас повернувся “на Україну милу”. Квіти до пам’ятника поклали заступник міського голови Олександр Левицький, Михайло Січка та представники громадськості. Своє шанування Т. Шевченку поетичним словом та піснею висловили присутні на заході митці та відомі люди краю.

Прикарпатські просвітяни здобувають відзнаки

У селі Русів на батьківщині новеліста Василя Стефаніка під час урочистостей з нагоди відзначення 147-ї річниці від дня його народження відбулося нагородження переможців літературної премії.

У номінації “Проза” перемогу здобула бібліотекар, член Національної спілки письменників України, лауреат районної літературної премії імені Надії Попович, автор книги “Отчешаш неба”, просвітянка Галина Христан.

Переможцями у номінації “Документальна і науково-критична література (естетика, літературознавство, мистецтвознавство, українознавство, художня

по суті, перша висока вершина її поетичного успіху.

Услід за найвищою обласною літературною відзнакою “Просвіта” нагородила вільмох прикарпатських активістів просвітянської премією імені Марійки Підгірянки

У номінації “Література” премії удостоєні:

БЛИЗНЮК Микола Іванович, член НСПУ, за книжку для дітей “Наймилий край” і “Всі ми любимо співати”, а також за багатолітнє виховання дітей і молоді.

ГАСВИЙ Микола Якович, голова благодійного фонду ім. Леся Гринюка, за збірку віршів для дітей “Ходить сон біля вікон”.

МАЙБОРОДА Олег Вікторович, медик, за книжку для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку “Абетка в казках”.

У номінації “Мистецтво”:

ТЕРЛЕЦЬКА Любов Любомирівна — керівник народного аматорського молодіжного хору “Осанна”, директор дяківсько-регентського інституту Богословського університету.

МЕЛЬНИК Леся Омелянівна — керівник народного аматорського жіночого вокального ансамблю “Смерічка” Івано-Франківського ЦНД.

Лауреати премії ім. М. Підгірянки в с. Білі Ослави

ВУТ “Просвіта”, заступник редактора громадської газети “Рідне село Білі Ослави” та секретар ГО “Рідне наше село”.

ОРОБЕЦЬ Іван Юрійович — директор Горішньозалучанської ЗОШ І—ІІ ст.

Вручення премій відбулося 29 травня у музеї Марійки Підгірянки в селі Білі Ослави Надвірнянського району.

Медаль Будівничий України — найвища громадська нагорода Всеукраїнського товариства “Просвіта” ім. Тараса Шевченка за значні заслуги в політичній, громадській, науковій, культурній і освітній діяльності та розбудові незалежної України. Цього ювілейного для просвітянської організації року медалю нагороджено активних просвітян з районних осередків

Ужитчак Василь Миколайович, 1970 р. н., Почесний громадянин с. Білі Ослави, лауреат обласної премії ім. Марійки Підгірянки.

Отець Василь Ужитчак — митрофорний протоієрей. 1997 року нагороджений Наперстним Хрестом, 2005 року з благословення Святейшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета нагороджений правом носіння Хреста з оздобами. О. Ва-

силь — член місцевого осередку “Просвіти” с. Білі Ослави. 2016 року о. Василя Ужитчака відзначено премією ім. Марійки Підгірянки.

О. Василь Ужитчак користується великим авторитетом у мешканців с. Білі Ослави та активу сільської ради. Часто буває у місцевій школі імені Марійки Підгірянки, бере активну участь у всіх суспільно-значимих громадських заходах села. Регулярно дописує до газети-щомісячника “Рідне село Білі Ослави”, котру з 2012 року видає громадська організація “Рідне наше село”. Виділив частину своєї резиденції для музею Марійки Підгірянки та всіляко йому допомагає.

Кузик Марія Олексіївна — голова шкільного осередку товариства “Просвіта”, вчитель української мови і літератури Верхнянської загальноосвітньої школи І—ІІІ ступенів Калуського району Івано-Франківської області. Вмілий організатор, виконавець. Марія Олексіївна — вчитель вищої категорії, старший учитель. Нагороджена грамотами відділу освіти Калуської райдержадміністрації, обласним відділом освіти, Верхнянської сільської ради.

У вільний час пише вірші. Товариська, весела, життєрадісна, енергійна людина. Має авторитет

серед педагогічного колективу, учнів та громадськості села. Автор пісні про село “Дума про Верхню”.

Солдат Микола Іванович народився 24.05.1951 року в селі Голинь Калуського району Івано-Франківської області. У травні 1994 року очолив найбільший на Калущині (понад 70 членів) об’єднаний Голинський сільський і шкільний первинний осередок “Просвіти”.

Як голова осередку “Просвіти”, ініціював та організував спортивні турніри пам’яті легендарного командира УПА С. Стебельського-Хріна і першого голови відновленого осередку “Просвіта” 1989 року в Голині В. М. Гонського. За ініціативою Миколи Івановича створено осередок “Молодої Просвіти”, один з найкращих на Прикарпатті.

Завдяки М. Солдату і членам осередку “Просвіти” у с. Голинь встановлено пам’ятник І. Франкові, С. Стебельському, пам’ятний знак 600-річчя Голиня і просвітянам, загиблим від рук більшовиків. Організовано виготовлення і посвячено надгробний хрест повітового провідника УПА Івана Рудого (“Орлича”), відкрито капличку у школі й жертвам-односельцям, що загинули 01.03.1946 року від рук місцевих “стрибків”.

Як член волонтерської ради, яка була створена на вічі села, допомагає збирати кошти, продукти харчування і теплий одяг для учасників АТО.

Активний пропагандист здорового способу життя, керівник шахового гуртка. Неодноразово звертався до керівників районної і обласної освіти з пропозицією вести шахи як обов’язковий предмет для вивчення в школі.

Член міськрайонного Правління товариства “Просвіта”, депутат та член президії Калуської районної ради чотирьох скликань.

Нагороджений почесними грамотами, подяками, дипломами за активну просвітянську роботу на теренах Калущини, подвижницьку діяльність у національному відродженні, громадсько-політичну діяльність, вагомий внесок у соціально-економічний розвиток території та у розвиток освіти на Прикарпатті.

Підготувала
Ольга БОЙЧУК,
прес-секретар
ІФ ОО ВУТ “Просвіта”

Нагородження Лесі Шмигельської премією ім. Василя Стефаніка

публіцистика, критика, мемуаристика) обрані Оксана Парипа та Петро Парипа — журналіст, ведуча програм на Івано-Франківському обласному телебаченні “Галичина” та заслужений журналіст України, лауреат обласної премії імені Б. Бойка в галузі журналістики, автор книги “Великі українці без масок”.

Цьогорічним лауреатом премії у номінації “Поезія”, за поданням “Просвіти”, стала бібліотекар, голова первинного сільського осередку ВУТ “Просвіта” імені Тараса Шевченка, лауреат премії імені Марії Підгірянки, член Національної спілки письменників України Леся Шмигельська. Цієї високої нагороди вона удостоїлася за поетичні книги “Осанна осені” та “ПроСвіт”.

Поетичний світ Лесі Шмигельської — цікавий і неординарний. Вона авторка шести поетичних книг. Усе, що вона написала, закарбовано в літературну історію краю душею і серцем та мистецькими пошуками нових тем і стилів, майстерними підходами до їхньої реалізації. Іде вона своєю літературною дорогою з великою любов’ю до рідного краю, до свого народу, до України, до родини, до Бога.

Книги “Осанна осені” та “ПроСвіт” — своєрідний творчий підсумок поетеси на царині красного письменства і є свідченням зрілості її поетичного слова та активної життєвої позиції. Це,

За активну просвітянську роботу:

ПИЛИП’ЮК Олександра Яківна, головний редактор Всеукраїнського літературно-мистецького журналу для дітей “Дзвіночок”, за книжку “Казочки — перлинки”.

ЩЕРБ’ЮК Валентина Іванівна — голова місцевого осередку

Просвітяни на урочистостях з нагоди відзначення премією М. Підгірянки

Театр, який був предтечею «Просвіти»

Ольга РУДАНЕЦЬ,
заслужений працівник культури
України, просвітянка,
Коломия

З огляду на сучасну політичну драму, сценою для якої знову стала багатостраждальна українська земля, не завадило б нашим державним мужам і політикам, хоч інколи, вдаватися до екскурсу за сторінками національної історії, аби намагались віднайти в ній ту доцентрову консолідуючу силу, до якої завжди тяжіло патріотично свідоме українство, незалежно від політичних кордонів, в прагненні національного єднання і творення власної незалежної держави. Такими сторінками щедро прошита українська історія від Сяну до Дону в різні періоди свого виживання і відродження в умовах різних окупаційних режимів. Одна з них — постановка “Просвіти” 150 років тому. Але ця подія також мала свої передумови і чинники. З огляду на їхню значимість і актуальність для сьогодення хочу привертнути вашу увагу до події, яка не потрапляє у поле зору тих, від кого сьогодні значною мірою залежать процеси націєтворення.

За 20 років до постанови “Просвіти”, далекого 1848 року під потужним походом “весни народів” вдихнуло подиху свободи галицьке українство, розбуджене до вільномудства “Руською трійцею”, яка започаткувала в Галичині нове українське письменство з

8 червня 1848 року в Коломиї сталася непересічна подія: вперше греко-католицький священик отець Іван Озаркевич поставив українську виставу “Дівка на виданню, або На миловане нема силоване” (творча інтерпретація “Наталки Полтавки” Івана Котляревського).

новими громадсько-політичними й художніми ідеями. Як свідчать історичні джерела, під впливом цих ідей у Львівській греко-католицькій семінарії наприкінці 30-х років XIX століття відновлюється раніш заборонене навчання рідною, українською мовою і навіть дозволено семінаристам здійснити інсценізацію українського весілля (1838 рік). Але, як стверджував світлої пам’яті, академік, кандидат мистецтвознавства заслужений діяч мистецтв України, театрознавець Ростислав Пилипчук, “треба було чекати аж 1848 року, коли на хвилі австрійської революції, що дала поштовх українському національному рухові, виник український театр”.

І це сталося в Коломиї! І не безпідставно. Головна руська рада — орган українського самоврядування з центром у Львові, мала найміцнішу окружну філію в Коломиї, яка взяла на себе ініціативу створення українського театру.

Перша вистава “Дівка на виданню, або На миловане нема силоване” відбулась у Коломиї 8 червня 1848 року, друга — десь до 10 вересня цього ж року. А вже до 12 жовтня була показана і третя вистава — цього разу прем’єра “Жовнір-чарівник”. Дослідники

припускають, що в цей період коломиїські театри, окрілені успішним дебютом і розголосом, досить успішно мандрували з виставами околицями району. Є підтвердження, що на прохання делегатів Конгресу української інтелігенції Галичини, що відбувся у Львові 19 жовтня 1848 року, коломиїяни також зіграли “Дівку...”. Академік Ростислав Пилипчук стверджує, що саме ця подія спричинилась до започаткування українського театрального руху у Львові, а звідти він поширився до Тернополя і Перемишля. Імовірно, що цей вплив міг поширитись і на Чернівці, адже маємо точну інформацію, що свої перероблені тексти п’єс Іван Озаркевич віддрукував у друкарні “Яна Екгарта і сина” в Чернівцях.

Тож активна театральна діяльність розворушила в середовищі українства приглумлені національні почуття, пробуджувала потребу гуртування і усвідомленого просвітницького згуртування і стала добрим підґрунтям для формування “Просвіти”. Для цього знадобилося цілих 20 років! І точкою опори в цьому процесі став наш, Коломиїський театр.

Цей факт є тим найважливі-

шим критерієм, який спонукає сьогоденні коломиїські театри підпорядковувати художньо-мистецьку концепцію насамперед міркам духовної і просвітницької місії, чи, хоч як банально сьогодні це звучить — української національної ідеї. І тільки театри, зорієнтовані саме на такі засадничі принципи, відчують, як це непросто — в умовах модернових пошуків і новаторства не допускати спрощення і вульгаризації театрального мистецтва (за настійною вимогою Леся Курбаса); і зміцнювати його національний стержень.

Прикро, що сьогодні ця подія (таке враження складається), має значення лише для Коломиїського театру. На жаль, не стала вона пам’ятним карбом для очільників театральної галузі, владних органів місцевого, обласного і державного рівня. Не цікава вона і нашим медіа-грумам. Адже жоден з національних

теле- чи радіо каналів не бачить її в національному календарі і не говорить про це зі своїми користувачами, відводячи переважачу частину свого ефіру важливішим, на погляд творців програм, подіям, сенсаціям, інтригам... Але ж погодьтесь: вона мала б бути подією загальнонаціонального, загальнодержавного рівня! Адже, відбувшись в умовах окупаційних режимів, єднала українство Галичини і великої Наддніпрянської України, стала тією доцентровою силою, якої і сьогодні нам не вистачає.

Коломиїський театр запросить всіх своїх шанувальників на відзначення цієї пам’ятної події у вересні. Адже з 9 до 16 вересня у Коломиї відбудеться X Всеукраїнський театральний фестиваль “Коломиїські представлення”, на пошанування 170-ї річниці започаткування українського театрального руху в західно-українських землях.

3 історії Костополя

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ

Місто Костопись, що на Рівненщині, святкує 235-річчя. З цієї нагоди в Рівному побачила світ книжка Олександра Намозова “Костопись. Події, легенди, імена”. Автор висвітлює історію міста, звертає увагу на діяльність “Просвіти”. Під час польської окупації в Костополи активно діяла “Просвіта”, яку очолив Лаврентій Серветник. Фельдшер Л. Серветник організував у місті кооператив “Поміч” і частину з отриманих прибутків витрачав на благодійні внески для церкви та “Просвіти”. 1928 року Лаврентія Серветника обрали депутатом польського сейму від Блоку національних меншин. У 1929—1933 роках Л. Серветник виконував функції віце-бургомістра Костополя. Він опікувався господарськими, релігійними, культурно-освітніми проблемами міста й активно займався просвітницькою діяльністю. Олександр Намозов пише: “Саме він (Л. Серветник) керував просвітянським хором, який об’єднав українських хлопців та дівчат з різних куточків міста. Щороку хор виступав на Шевченківських святах, які проводились у дні роковин Кобзаря. Перше Шевченківське свято, у день 66 роковин з дня смерті великого поета, стало на той час у місті неабиякою подією. Просвітяни також впорядковували могили воїнів армії УНР, ставили вистави, організували творчі гуртки й народні хори, проводили вечорниці, де пропитували українську культуру та мову. Після гучного судового процесу 1933 року над активістами ОУН польська влада заборонила проведення Шевченківських свят і вистав, а понад 40 мешканців Костополя

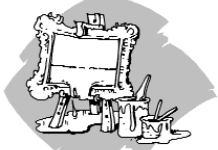
засудили до різних термінів ув’язнення та посадили до в’язниць із нестерпними умовами утримання — Білі Сарни та Береза Картузька”.

Лаврентія Серветника заарештували енкаведисти 1940 року, а наступного року особливою нарадою при НКВС СРСР ув’язнили у виправно-трудовий табір на вісім років, звідки він не повернувся. Реабілітований 1989 року.

З відродженням української державності знову почала діяти “Просвіта”.

Олександр Намозов розповідає про будівництво храмів УАПЦ і УПЦ КП.

Костополиці були учасниками Помаранчевої революції та Революції гідності. Понад півтисячі мешканців терену в лавах Збройних Сил України, Добровольчих батальйонів з перших днів кривавого протистояння захищали нашу молоду державу на сході України. Восьмеро з них віддали свої життя за волю Батьківщини.

Кожна душа — окремий Всесвіт

Голова ВУТ “Просвіта”, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Павло Мовчан у своєму виступі зупинився на розумінні часу, який вважає філософською категорією. І це розуміння перейняла дочка пана Валерія — Марія. Час присутній у нас, і ми є формулами часу, якщо зберігаємо минуле. А Валерій Франчук не випадково зберіг свої малюнки, починаючи з середини 70-х років. Цей час сьогодні для нас уже далекий минулий.

На переконання Павла Михайловича, роботи В. Франчука — це велика школа українського малярства, і він найбільш сучасний національний український художник.

Відомий український диригент, народний артист України Іван Гамкало звернув увагу присутніх на те, що Валерій Франчук завжди дивує, на його виставках шоразу можна побачити роботи, які відкривають творчість художника по-новому. Здавалось би, всі представлені графічні роботи мистця виконані у реалістичній манері, наче все на них зрозуміло, але все одно лишається якась таємниця.

Про свою творчу дружбу з Валерієм Франчуком розповів невтомний популяризатор творчості Тараса Шевченка Борис Войцехівський. Пан Борис разом з В. Франчуком створили багато світлиць Кобзаря у загальноосвітніх школах по всій Україні. А Людмила Стасюк виконала власні поезії.

Марія Франчук, донька художника, має особливий погляд на життя і творчість Вона народилася в столиці, закінчила факультет образотворчого мистецтва Київської дитячої академії мистецтв. Після цього вступила на навчання до Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, кафедра сценографії та кіносценографії. З 2014 року — член Спілки дизайнерів України. Отримала дипломи за перемоги у всеукраїнських і міжнародних художніх конкурсах. У творчому доробку Марії чотири персональні виставки: в київських галереях “Ніф” і “Світлиця”, Національному музеї літератури України і Національному Києво-Печерському історико-

У Музеї-майстерні Івана Кавалерідзе відкрили виставку народного художника України, лауреата Шевченківської премії Валерія Франчука та Марії Франчук — “Нове і старе”, на якій батько і дочка представили свої живописні та графічні роботи.

культурному заповіднику. Остання відбулася в рамках культурно-мистецького проекту “Лаврський пленер”. Була учасницею понад 80 групових художніх виставок, а також міжнародних пленерів у Варшаві, Хотині та Коктебелі.

2014 року брала участь у благодійному аукціоні, проведеному в рамках Першого всеукраїнського мистецького фестивалю до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка “Ше.Fest-2014”.

У червні 2016 року успішно захистила свій мультиплікаційний дипломний проект “By The Wind” та отримала ступінь бакалавра. Нині розробляє майбутні комікс-проекти та короткометражні мультиплікаційні твори.

Творче кредо Марії: “Кожна душа — окремий Всесвіт і завдяки мистецтву він стає видимим”.

На виставці представлені картини Марії Франчук, які вона створила протягом 2016—2018 років. У полотнах “Загублений”, “У пошуках”, “У глибокому сні” Марії найліпше вдалося передати свій настрій, також вони найдовіршеніші композиційно. У планах — створення короткометражної мультиплікації.

А Валерій Франчук представив на виставці свою графіку,

створену в 70-80-ті роки минулого століття, коли навчався в Київському художньому інституті. До речі, ці роботи раніше ніде не виставляли. Тут можна побачити замальовки Києва, інших міст України. Особливу увагу привертає робота, на якій зображено початок будівництва житлового комплексу на Троєщині в Києві.

Кілька років художник працював у місті Славута, що на Хмельниччині. Тут створив свої роботи “Випав сніг”, “Засніжені вільхи”. Чимало робіт присвятив селу Любитів, що на Волині, де минуло дитинство його дружини. Коли починала будуватися Хмельницька АЕС, то створив диптих “Нетішинська старовина”, аби нащадки могли побачити, яка чудова природа була там, де вже невдовзі постало місто енергетиків. Серед нових робіт — “Залишки Китайської стіни”, що була намальована під враженням поїздки до Китаю та твір із серії “Фінішна пряма”, на якому можна побачити стилізовані фігури людських постатей, які біжать.

У планах проведення ще однієї сімейної виставки, де крім батька та дочки буде представлена творчість дружини Валерія Франчука — Аполлінарії.

Передати мить у живопису

В Українському фонді культури ім. Бориса Олійника працює виставка сучасної української художниці, члена художнього об'єднання “Вертикаль” Наталії Найді-Капуловської, яка творить у різноманітних жанрах, стилях і техніках сучасного мистецтва, а також у галузі монументального мистецтва й іконопису.

Наталія народилася у селі Озірна на Черкащині. Закінчила Дніпропетровський театральний коледж, Харківську академію дизайну та мистецтва, Національну академію образотворчого мистецтва та архітектури. Знаковим для мисткині став 2011 рік. “Цьогоріч вона завершує навчання і захищає диплом “Спогади”, в якому застосувала авторську техніку інтерпретації ірреального, ефемерного світу спогадів, які увиразнюються на чорному тлі. Спогади, як плетиво тонких хвилястих, продовговуватих, коротких, прямих та іншої конфігурації мазків, з'являються у просторі картини, ніби в калейдоскопі, фіксуючись і розчиняючись у млі. Цього дивовижного ефекту художниця досягла через синтез імпресіоністичних та експресіоністичних прийомів і технік, підпорядкованих синхронії та дискретному ритму”, — писала кандидат мистецтвознавства Марина Юр.

Твори художниці експонувалися у Берліні, Римі, Парижі. Вона авторка семи персональних виставок, учасниця пленерів у Переяславі, Керчі, Седневі, Каневі, Гурзуфі, Чернігові, на Шацьких озерах, а також у Каунасі (Литва), Батумі (Грузія), Фетхіє (Туреччина).

Нова виставка має назву “З любов'ю до життя”. Тут представлено 36 різноформатних живописних творів, виконаних протягом 2016—2017 років. Увагу глядачів привертають пейзажі, портрети, натюрморти художниці. Різні за настроєм і художнім виразом роботи несуть позитивні емоції, умиротворення, насолоду від споглядання. Авторка намагається долучити глядача до пізнання природи через її життєдайність, вічність і чистоту.

“Мить іде й не повертається. Правдиво передати її в живопису! І заради цього забути все!” — говорив Поль Сезан. І ці слова стали визначальними для Наталії Найді-Капуловської, яка утверджує їх своєю творчістю.

Твори художниці експонувалися у Берліні, Римі, Парижі. Вона авторка семи персональних виставок, учасниця пленерів у Переяславі, Керчі, Седневі, Каневі, Гурзуфі, Чернігові, на Шацьких озерах, а також у Каунасі (Литва), Батумі (Грузія), Фетхіє (Туреччина).

З хором “Гомін” художниця познайомилася 2010 року, коли вступила до Конгресу українських націоналістів. Хор завжди брав активну участь у всіх заходах цієї політичної партії. А згодом керівництво Київської міської організації КУНу запропонувало М. Соченко створити портрет Леопольда Івановича.

“Я прийшла до Леопольда Ященка і розповіла йому про цю ідею. Він згодився. Леопольд Іванович був надзвичайно інтелігентною людиною. Не пам'ятаю, щоб він на когось розгнівався. Його душа повністю належала мистецтву”, — згадує Марина Соченко.

Художниця почала відвідувати репетиції хору і малювати. Згодом і сама почала виступати разом з “Гомоном”. На всіх концертах хор виконував його пісню “Молімся за Україну”. В кінці маестро завжди повертався до залу і співав разом із глядачами. Саме цей момент став визначальним.

Якщо мистецька думала малювати лише Леопольда Івановича, то дуже скоро зрозуміла, що цей портрет неможливо робити без його хору. Коли почала малювати хористів, то виявилось, що їх

Ювілей композитора і шістдесятника

У Музеї Івана Гончара відзначили 90-ліття від дня народження видатного українського композитора і громадського діяча Леопольда Ященка. Однією з центральних подій цього заходу стала презентація картини заслуженого діяча мистецтв України Марини Соченко “Молімся за Україну”, присвяченої Леопольду Івановичу та хору “Гомін”.

дуже багато. Загалом вийшло 37 портретів. Це вимагало багато часу. У картині охоплено лише частину хору, отож пані Марина і надалі працюватиме над цією темою, а в перспективі має постати триптих.

Виконання картини зайняло шість років. Аби прискорити роботу, мисткиня перевезла цю картину до себе додому. На жаль, маестро так і не побачив її закінченою. А вперше представити це полотно загалу вирішили на 90-річний ювілей Леопольда Ященка.

Марина Соченко взяла на себе мистецьку частину цього проекту. Крім згаданої картини вона представила 15 портретів хористів. Серед них яскраві виконавці, чий імена вже вписані в історію українського мистецтва. Також

художниця представила власні картини, створені за мотивами українських народних пісень.

Музей шістдесятництва додав до експозиції свої раритети. Серед них документи, світлина, книжки, сорочка та сопілка Леопольда Івановича.

На захід зібралися хористи, друзі композитора, ті, хто співав у хорі “Гомін” раніше. Вдова композитора Лідія Орел, директор Музею Івана Гончара Петро Гончар, директор Музею шістдесятництва Олена Лодзинська, письменник Володимир Голуб, староста хору “Гомін” Володимир Ковальчук у своїх виступах поділилися спогадами про Леопольда Ященка. Звучала пісня “Молімся за Україну”, інші твори, написані Леопольдом Івановичем.

Марина Соченко продовжує роботу над великим полотном, присвяченим хору “Гомін”. А хористи виступають на відкритті всіх персональних виставок пані Марини.

Сторінку підготував
Едуард ОВЧАРЕНКО
Фото автора
та Володимира КОВАЛЬЧУКА

Ольга ЧУБАРЕВА: «Культура має формувати націю»

— З чого розпочався Ваш проект?

— З ідеї зробити велику справу з метою популяризації класичної музики, оперного співу серед широкого кола глядачів і слухачів. Ця ідея надихнула на створення проекту Lady Opera.

Це проект, в рамках якого я роблю концерти, запрошую до участі в них зіркових гостей з Італії, Іспанії, інших країн. Виконуємо не лише оперну музику та фрагменти популярних арій, а й твори в стилі “Classical crossover”. Це сучасний жанр, який набуває популярності. Він дозволяє поєднувати різні жанри, різні напрями, різні інструменти.

— Коли відбувся перший концерт?

— 2013 року. Встигла його зробити до подій на Майдані. Наступні 5 років стали випробуванням для держави.

І хоч як було складно у 2014 та 2015 роках, та я не робила пауз і проводила концерти в Палаці “Україна”. Люди йдуть на ці концерти, завжди аншлаги.

Після російської пропаганди деякі мої зіркові гості боялися їхати в Україну. Приміром, непросто було вмовити приїхати до нас виконавців з Іспанії 2015 року. Вони були приємно здивовані, що в нас немає тієї агресії, про яку говорять російські телеканали, що працюють українські театри, відбуваються концерти. Хочу, щоб зарубіжні виконавці побачили наших людей, знайомилися з нашою культурою. Аби вони зрозуміли, що ми перебуваємо на європейському рівні розвитку. Єдине, що гальмує культурний розвиток, — загальноєкономічний стан країни. Адже українці не завжди мають можливість купити квитки, аби сходити на виставу чи концерт, відвідати виставку.

Я ніколи не повторюю своїх програм. Приміром 2015 року Україна вперше відзначала День Європи. Саме цій події присвятила одну з концертних програм, яку так і назвала — “Європа”. Гостями були чудові іспанські тенори Израель Лозано і Енріке Феррер. Енріке брав участь у моєму благодійному концерті до 25-річчя Незалежності на Співочому полі для киян та гостей столиці. А Израель приїздив на прем’єру іспанської опери Саруела. Був вперше представлений цей жанр іспанської опери в Україні. Концерт відбувся за підтримки посольства Іспанії. Співаки закохалися в Україну, наших людей, краєвиди, їм сподобалася і українська кухня.

Інша програма Міжнародного проекту “Lady Opera” мала назву “Сни Роксолани”. Мені подобаються східні музичні мотиви та східні національні музичні інструменти. Можливо, ця любов пов’язана з тим, що моя мама татарка. Подобається образ Роксолани. Але вирішила побудувати свій концерт навколо цієї постаті не як історичного, а як художнього образу. Тому назвала програму “Сни Роксолани”. До участі в цьому концерті запросила кримськотатарського музиканта Джемлія Карікова (уд) та Армена Костандяна (дудук). Одну з пісень виконала кримськотатарською мовою. І хоча більшість глядачів не знають цієї мови, але всі відразу зрозуміли, що йдеться про Крим. Зал плакав.

Цю програму прикрасив балет “А-6”, з яким я активно співпрацюю протягом усього проекту “Lady Opera”. Вони мої партнери по сцені. Ганна Азарова — хореограф-постановник, бере участь як солістка. Хореографічні композиції гармонійно переплітаються з музикою. Це навіть не концерти, а шоу, повноцінними учасниками яких є оформлення, освітлення, великі екрани, шоу-балет. Замовляю аранжування до всіх творів, які звучать, складаю програму. Я не лише виконавиця у проекті “Lady Opera”, а ще й режисер і продюсер. Це повністю моє дітище.

— Розкажіть детальніше про новий концерт.

— Цей концерт присвятила 5-й річниці проекту “Lady Opera”. Він мав назву “Vivere”, що в перекладі з італійської мови оз-

Грандіозному Міжнародному проекту Lady Opera, організатором та ідейним натхненником якого є народна артистка України Ольга Чубарева, виповнилося 5 років. За цей час він здобув прихильність тисяч меломанів в Україні і за кордоном. Нещодавно в Національному палаці мистецтв “Україна” в рамках проекту відбувся концерт “Vivere”. Разом із пані Ольгою виступили імениті гості з Італії: Лоренцо Декаро та Оресте Козімо — блискучі тенори, задіяні в найвеличніших оперних постановках. У виконанні цього сузір’я артистів звучали класичні арії і шедеври із золотого фонду світової естради, добре знані композиції і несподівані прем’єри.

Заслуженим академічним зразково-показовим оркестром і хором ЗСУ (художній керівник Дмитро Антонюк) цього вечора керував диригент Джорджіо Крочі, який є справжньою музичною легендою Італії. Добре знайий в Україні та за її межами балет А-6 продемонстрував феєричні танцювальні номери, а креативна дизайнерська команда вразила публіку найсучаснішими візуальними ефектами та графікою.

Сьогодні Ольга Чубарева гість “СП”.

начає “жити”. Звучали шедеври неаполітанських пісень, твори в стилі “Classical crossover”, відомі шедеври оперної класики. Завжди запрошую до виступів нових виконавців. Вважаю, що наш глядач має слухати кращу музику, бачити кращих співаків. На сцені було 100 артистів. Від першого до останнього акорду лунала лише жива музика. Деякі люди вперше в житті бачили таке дійство.

— Крім столиці цей концерт відбувся в Одесі.

— Уже наступного дня після виступу в Києві разом з італійськими співаками виступила в Одеському національному академічному театрі опери та балету. Концерт мав великий успіх. В Одесі переважно російськомовна публіка, але коли ми заспівали “Реве та стогне Дніпр широкий”, то багато хто в залі плакав. У такі хвили відчуваєш гордість за свою країну.

Планувала виступити ще у Львові та Харкові. Але через організаційні та фінансові питання ці концерти відклали. Харківська публіка мені особливо близька, бо я тут свого часу закінчила консерваторію, а моїм викладачем була Людмила Георгіївна Цуркан, яка навчалася у корифея оперного співу Ольги Миколаївни Благовидової. Їм’я цієї людини носить кафедра постановки голосу Одеської консерваторії. Ця Alma Mater випустила багато зірок оперної сцени. Її школа була суто італійською. У цьому місті за багато десятиліть склалися певні традиції і дуже вимоглива публіка.

— Ви часто буваєте за кордоном. Чи якось відрізняється українська публіка від західної?

— Люди скрізь сприймають мистецтво на емоційному рівні: їм або подобається, або — ні. Красива мелодія, гарне виконання, оформлення, все робимо професійно.

Цей жанр ширше розвинутий за кордоном. У західних країнах є телевізійні кана-

ли “Культура”, які транслюють он-лайн такі концерти. Люди чують класичну музику на вулицях. Чимало концертів відбувається під відкритим небом. Є традиція ходити в оперні театри, квитки розкуповують за кілька місяців. Людей цікавить не лише матеріальний достаток, а й духовний розвиток. У них ця традиція напрацьовувалася століттями. Зовсім по-іншому в нас. Певною мірою ще живемо під впливом радянського минулого, коли знищували інтелігенцію, багато хто виїхав за кордон. Ми втратили цвіт нації. Сьогодні потрібно формувати смаки і традиції наших громадян.

Українська публіка не відрізняється від західної за емоційністю. Але треба, щоб і держава допомагала, і телебачення. Потрібна система, яка працювала б на конкретний результат. Вважаю, що духовний розвиток, культура дають визначеність для нації. Немає культури — немає нації, немає мови — немає нації.

До речі, своїм зірковим гостям я завжди ставлю умову, що обов’язково потрібно вивчити українську пісню і потім виконати її разом зі мною. Пишу їм текст латиницею, пересилаю разом із нотами. Потім у дистанційному режимі готуємо цей номер. Такі номери завжди мають шалений успіх в українській публіці.

Я вивчила українську мову вже в дорослому віці, бо народилася і провела половину дитинства в Казахстані. Показую нашим українцям, які чомусь не поважають українську мову і українську пісню, що навіть іспанці чи італійці співають наші пісні. Із уст іноземців українська пісня звучить так красиво. Треба заохочувати людей, аби вони знали більше українських пісень, спілкувалися українською мовою, бо вони живуть в Україні.

Під час останнього концерту в Палаці “Україна” разом з італійськими тенорами я виконала “Реве та стогне Дніпр широкий” на слова Тараса Шевченка.

— Такі концерти не часто можна побачити на провідних телевізійних каналах.

— Ці телеканали зосереджені в руках кількох людей. Тут переважно акцентують на розважальних шоу, які б відволікали людей від важливих питань, аби вони не замислювалися над сьогоденням.

У нас є телеканал “Культура”, який не має сучасних технічних можливостей. А в західноєвропейських країнах створені потужні телеканали “Культура”, які мають змогу робити прямі трансляції концертів і вистав, бо держави дбають про духовне виховання.

Хочеться, аби й наші провідні телеканали, які мають високі рейтинги і велику кількість глядачів, транслювали такі концерти. Тому що це культурний продукт, створений на світовому рівні.

Цим питанням має займатися Міністерство інформаційної політики, а при ухваленні бюджету необхідно більше коштів виділяти на культуру. Крім цього має бути ухвалений Закон про меценатство, аби стимулювати бізнес-структури підтримувати подібні проекти.

Про це багато говорять, але нічого не роблять. А треба починати вирішувати це питання вже сьогодні. Культура не може залишатися на останньому місці. Вона не менш важлива, ніж економіка. Адже культура формує наше суспільство і нашу націю.

Можливо, держава має заробляти гроші не на митцях, які не виїхали за кордон і хочуть творити для нашого глядача? Насамперед маю на увазі надзвичайно високу орендну плату великих концертних залів, яку мало хто може сплатити.

За кордоном топові театри заробляють чималі гроші. Але в них усе одно є додаткове фінансування, є меценати, спонсори, існують державні програми. Там митці просто “купаються” в можливостях творити. Там можуть запрошувати зірок, класних режисерів, сценаристів, музикантів. А в нас доводиться “варитися у власному соку”. Коли щось робиш, то тобі ще й “б’ють по руках”.

Та я намагаюся і надалі творити свій проект. Лише відбувся концерт, а вже думаю, що робитиму далі. Не відкриватиму всіх секретів, але зазначу, що хочу охопити всю Україну.

Спілкувався
Едуард ОВЧАРЕНКО

Едуард ОВЧАРЕНКО
Фото надані театром

Війна у наших душах

Молодий режисер Давид Петросян на Камерній сцені ім. Сергія Данченка Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка нещодавно здійснив постановку вистави “Війна” за однойменною п’єсою Ларса Нурена. Це вже друга режисерська робота Давида у провідному драматичному театрі країни. Першою була “Земля” за повістю Ольги Кобилянської.

П’єса “Війна” сучасного шведського драматурга, сценариста, театрального режисера і поета Ларса Нурена вирізняється поміж численних літературних творів на військову тематику. Вона позбавлена будь-яких військових реалій, точніше, наших уявлень про ці реалії, у ній немає пострілів, катуваль, вибухів.

Авторові важливіші стосунки однієї родини, яка пережила війну.

Драматург повільно і поступово знайомить із головними персонажами. Але з перших фраз героїв стає зрозуміло, що все найстрашніше вже відбулося. Він не акцентує ні на місці дії, ні на країні, де відбувся чи відбувається військовий конфлікт.

Мати і дві дочки — одна доросла, а друга ще підліток. Сталий плін їхнього повоєнного життя руйнує батько своїм неочікуваним поверненням із війни. Він виявляється тут зайвим. І навіть не тому, що повернувся сліпим, а просто його тут уже ніхто не чекає. Адже в кожного особисте сформоване життя. Мати (заслужена артистка України Інна Капінос) зійшлася з братом чоловіка, старша донька (Віра Зіневіч) у пошуках “жіночого щастя” ладна заради жуйок і кока-коли піти з першим ліпшим, хто виявить до неї інтерес. Лише молодша донька (Христина Федорак) ще вагається, кого обрати: батька-інваліда, який потребує опіки та захисту, чи влаштувати “свій маленький рай”, як це зробили мати і старша сестра. Батько сподівається, що все буде “як раніше...”, “як завжди...”, але намарно, “як раніше” — неможливо. І найжахливіші наслідки війни полягають у тому, що людина під їхнім впливом може перетворитися на

істоту, яка призвичаюється, пристосовується існувати за її законами і асимілюється згідно з її потребами.

Про роботу над новою постановкою ми попросили розповісти творчу групу спектаклю.

Давид Петросян, режисер-постановник:

— Наша вистава про співчуття один до одного, про порозуміння.

Дуже не хотів, щоб це була кон’юнктурна вистава про ті реалії, що сьогодні відбуваються в

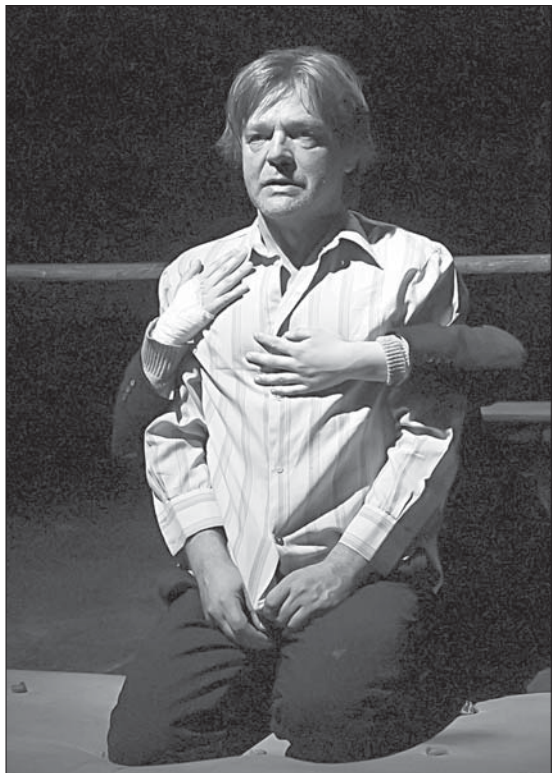
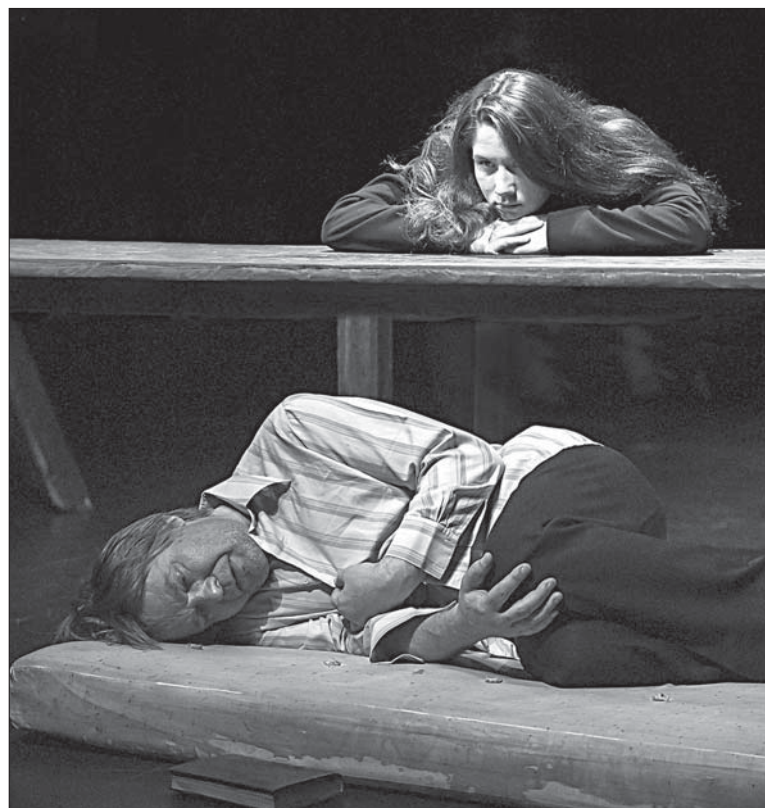
Україні. Прагнув уникати спецефектів. Хотілося, аби все було побудовано на психології, розкритті внутрішніх мотивів. Адже війна починається в душах кожного з нас.

Автор залишає у своїй п’єсі відкритий фінал. Знаю кілька постановок, де цей фінал закритий. У деяких виставах за цим твором родина наприкінці повертається обличчям до батька. Але така кінцівка, як на мене, фальшива. Думаю, фінал має відбуватися в глядацькій залі, а не на сцені. Я уникаю моралізаторських вистав. Ми показали все, що є в п’єсі, а висновки робить глядач.

Український переклад зробив Максим Яковлев. За його перекладом на сцені театру Франка йде вистава “Ерік XIV”. На мою думку, це дуже професійний перекладач, який працює і з класикою, і з сучасною драматургією.

Олексій Богданович, народний артист України, виконавець ролі Батька:

— Ця вистава показує, до чого може призвести будь-який конфлікт. Що відбувається з людьми, як вони перетворюються з Божих створінь на створіння не зовсім божі. Насамперед руйнується людська

душа. Втрачену територію можна відвоювати, а людина переставати бути людиною — і це найстрашніше.

Інколи мені говорять, навіщо ми ставимо такі речі, що все це набридло, а хочеться веселощів і краси. Але життя, на жаль, — не тільки красиві історії. Якби було так, то ми б давно жили в раю. Люди самі винні у проблемах, які їх переслідують.

Остап Ступка, народний артист України, виконавець ролі Дядька:

— Уперше працював із Давидом Петросяном. Це людина, яка віддана своїй професії. В процесі роботи доповнювали п’єсу різними ідеями, режисер зі свого боку, актори — зі свого. До кожної мізансцени було по 10–15 варіан-

тів. Намагалися задіяти весь сценічний простір.

Також це було моє перше знайомство з творчістю шведського драматурга і режисера Ларса Нурена.

Петро Богомазов, художник-постановник, художник по костюмах:

— Брався за цю роботу з великим інтересом. Це була не лише моя робота на цій сцені, а й перша робота з сучасною драматургією. Попередні рішення були дуже театральними, а тут п’єсу читаєш як кіносценарій.

Я був присутній майже на всіх репетиціях. Всі герої чудові, а головний герой для мене — справжнє відкриття. Думаю, що для Олексія Богдановича ця роль стане однією з визначальних у його творчій кар’єрі.

СЛОВО Просвіти

ТИЖНЕВИК ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
ТОВАРИСТВА «ПРОСВІТА»
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

АНОНС

Будьмо разом!
ПЕРЕДПЛАТА—2018

Нині триває передплата на 2018 рік
на періодичні видання за друкованим
Каталогом видань України «Преса поштою».

Наш поштовий індекс — 30617.

Засновник:
Всеукраїнське
товариство “Просвіта”
імені Тараса Шевченка
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 4066
від 02.03.2000 р.

Шеф-редактор
Павло МОВЧАН

Головний редактор

Любов ГОЛОТА

Редколегія

Любов ГОЛОТА (голова),

Ярема ГОЯН,

Павло МОВЧАН,

Олександр ПОНОМАРІВ,

Іван ЮЦУК

Заступник головного редактора

з виробничих питань

Наталія СКРИННИК

278-01-30 (тел./факс)

Відповідальний секретар

Ірина ШЕВЧУК

Відділ просвітнянської роботи

Ольга ЖМУДОВСЬКА

Відділ культури

Едуард ОВЧАРЕНКО

Відділ коректури

Тетяна ЩЕРБАК

Ірина СТЕЛЬМАХ

Комп’ютерна верстка

Ірина ШЕВЧУК

Володимир ЖИГУН

Інтернет-редактор

279-39-55

Черговий редактор

Едуард ОВЧАРЕНКО

Бухгалтерія

279-41-46

Адреса редакції:

вул. Хрещатик, 10-Б,
м. Київ, 01001

E-mail: slovo_prosvity@ukr.net

http://slovoprosvity.org

http://prosvitanews.org.ua

Надруковано в ТОВ “Інтерекспресдрук”,

вул. Сім’ї Сосніних, 3.

Загальний наклад у червні — 13 200

Листування з читачами —
тільки на сторінках газети.

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.

Редакція залишає за собою право
редагування та скорочення текстів.

Редакція не завжди поділяє

погляди своїх авторів.

При використанні наших публікацій

посилання на “Слово Просвіти”

обов’язкове.

Індекс газети

“Слово Просвіти” — 30617

